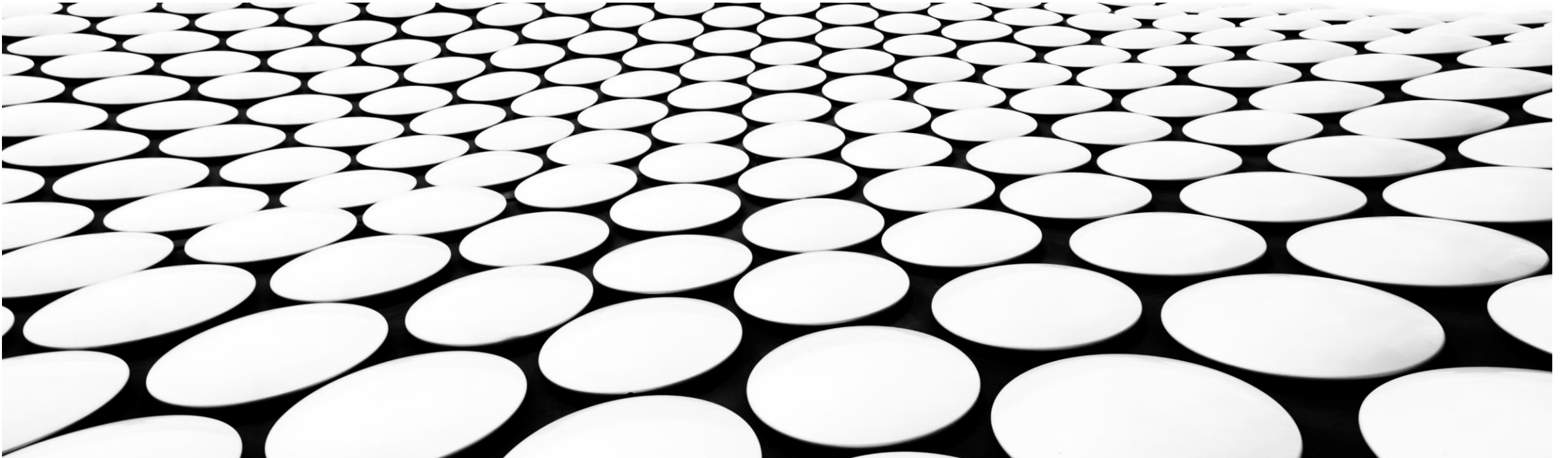

MATKAILUALAN ARVONLISÄVEROTUKSESTA

PÄIVI LAATIKAINEN-MATTSSON/ SUOMEN MATKAILUALAN LIITTO

ARVONLISÄVEROTUKSEN SUHDE MATKAPAKETTIILAINSÄÄDÄNTÖÖN

- Matkapakettimyynnillä kytkös matkapakettilainsäädäntöön
- Pakettimäärittelyllä muodostetaan arvonlisäverotuksellinen matkanjärjestäjästatus
- Näiden kahden lainsäädännön käsitelmäärittelyt eivät kuitenkaan ole etenkään pakettimatkalainsäädännön muutoksen jälkeen enää täysin yhdenmukaisia
- Paketteja koskee tietyin edellytyksin verotuksellinen erityismenettely eli marginaaliveromenettely
- Matkailuun liittyä lisäksi useita erityispiirteitä
- Kaikki verokannat koskevat matkailupalvelujen myyntiä
- Samoin kuin useat erityiset myyntimaasäännökset, joilla ratkaistaan, mihin maahan arvonlisävero maksetaan

MATKAILUPALVELUJEN MYYNNIN VEROKANNOISTA

- Myynnin verokantoihin vaikuttaa mm. myyntitapa ja tietyissä tilanteissa se, kuka on palvelun ostaja
- Yleisiä verokantoja (24, 14, 10 ja 0 %) sovelletaan omissa nimissä, Suomessa myytyihin palveluihin
 - Palvelun myyjä on tällöin palveluntuottaja, joka hinnoittelee palvelun itse ja esiintyy ostajaan päin myyjänä
- Jos kyseessä on välitysmyynti on verokantoja kaksi (24 ja 0 %)
 - Tällöin välittäjä on sananmukaisesti välikätenä ostajan ja myyjän välillä ja hoitaa myynnin palveluntuottajan puolesta
 - Itse myytävä palvelu myydään yleisillä verokannoilla, mikäli myyntimaaksi katsotaan Suomi
 - Jos se ei ole Suomi, ei veroa tilitetä tänne
 - Välityspalvelun myynnin verokanta määräytyy välitetyn palvelun ja myyntimaan perusteella

24 %:N VEROKANNAN MUKAISIA PALVELUJA

- opas-/ohjelma-/ajanviete- ym. vastaavat palvelut
- viisuminhankintapalvelu 24 %
- viisumimaksu veroton (+viisuminpuollosta maksettu palkkio)
- narikka-, pesula-, silitys-, puhelinpalvelut
- irtainten esineiden vuokraus (pyörät, veneet, golf-mailat jne.)
 - Jos esine osa liikuntapalvelua → 10 % (ohjattu kanootti-, pyöräretki)
- kaupallinen koulutus (tanssi-, ratsastus-, laskettelukurssit jne.)
- sauna (majoituksesta erillinen, esim. savusauna)
- kokoustilavuokraus
- marginaaliverotuksen piiriin kuuluva myynti (vaikkakin veron peruste toinen kuin yllä olevissa)

14 %

- minibaari (makeiset, suolapähkinät, virvokkeet)
- tarjoilupalvelu
- automaattista myytävät vastaavat
- pitopalveluruoka
- retkievää, bussin jääkaappieväät
- eläinten ruoka (heinät ym.)
- EI – alkoholi- ja tupakkatuotteet (24 %)

10 %

- henkilökuljetus
 - kriteerinä se, liikutaanko paikasta toiseen
 - koiravaljakko- ja muut safarit, venekuljetus ym.
- majoitus + siihen kuuluvat alalla yleisesti myytävät palvelut
 - esim. majoituksen verokannalla myös erillishintaiset siivous, liinavaatteet
 - muut palvelut (esim. hotellin sauna 24/0 % ja kuntosali 10/0 %, mutta sillä perusteella, että on liikuntapalvelua)
- aina eriteltävä aamiainen ja muu ruokailu (14 %) ja alkoholi (24 %) – ei voi mennä 10 %:lla koskaan
- esim. majoituksen yhteydessä ostettuun langattomaan verkkoyhteyteen sovelletaan 24 %:n verokantaa

10 %

- liikuntapalvelu
 - ohjatut tunnit, lippu esim. uima-, keilahalliin, hissilippu, seinäkiipeily, ohjattu kanoottimelonta tai koskenlasku, hevosen antaminen ratsastuskäyttöön, patikka- ja sukellusretket, virtuaaliset ohjatut tunnit
 - välineet osa esim. ohjattua kanoottiretkeä, jos ei ohjattu menee yleiseen verokantaan (irtaimen esineen vuokraus)
- purjehdusretket (rajanvetoa henkilökuljetus/ohjelmapalvelun välillä)
- poniratsastus maastossa 10 %, kauppakeskuksen pihassa 24 %
- tapahtumalippu
- urheilutapahtuma-, teatteri-, ooppera-, konserttilippu ym. vastaavat
- näihin liittyvät narikkamaksut 24 %
- voivat olla myös verottomia yleishyödyllisenä toimintana

ERILLISYYSPERIAATE

- pääperiaate: erillisyyssperiaate
- kaikki tavarat ja palvelut eroteltava verokannoittain
- esim. majoitus 10 %, aamiainen 14 %
- ainoastaan, jos niin kiinteä yhteys, ettei voi erottaa ja myydä erillisenä - pääpalvelun verokanta
- saunallinen mökki 10 %
- majoituspalvelun ostajalle esim. liinavaatteet ja siivouspalvelut 10 % ja erillishintaiset saunapalvelut 24 %

ESIMERKKEJÄ ERILLISYYSPERIAATTEESTA

- Majoitus + melontaretki + illallinen
- Majoitus/aamiainen 10/14 %
- Melontaretki 10 %
- Illallinen 14 %
- HUOM! Jos alihankintoja mukana – myös marginaalivero voi tulla sovellettavaksi (käsitellään myöhemmin)
- Majoitus + hieronta + kuumakivihoito + illallinen
- Majoitus/aamiainen – 10/14 %
- Hieronta (laillistettu hieroja) – veroton
- Kuumakivihoito – 24 %
- Illallinen – 14 %
- Jos mukana alihankintoja, voi tulla sovellettavaksi marginaalivero (käsitellään myöhemmin)

NOLLAVEROKANTA

- Soveltuu silloin, kun katsotaan, että myynti ei ole tapahtunut Suomessa
- Välitysmyyntistä saatu palkkio
 - Pääsääntö:
 - jos sen maksaa ulkomainen yritys
 - Jos itse palvelun mynnistä ei tilitetä veroa Suomeen ja välityspalkkion maksaa yksityishenkilö
 - Sen lisäksi erityisääntöihin perustuen
 - Esim. ulkomaan suorakuljetuksen välityksen palkkio on aina 0 %
- EU:n ulkopuolelle suuntautuviin matkoihin liittyvät myynnit tietyin edellytyksin (pakettiin kuuluvat alihankintapalvelut)
- Tiettyjen palvelujen myynti ulkomaalaiselle elinkeinonharjoittajille (opas-, ohjelma-, liikunta- viisuminhankinta-, tapahtuman järjestämispalvelut) – kyseessä ns. käännetty verovelvollisuus

VERON LASKEMISKAAVAT

■ opaspalvelun verollinen myyntihinta	500,00 €
■ veroton hinta 500 € - (500 €x24/124)	403,23 €
■ vero (500 € x 24/124)	96,77 €
■ kuljetuspalvelun verollinen hinta	500,00 €
■ veroton hinta 500 € - (500 €x10/110)	545,54 €
■ vero (500 €x10/110)	45,46 €
■ pitopalvelun verollinen hinta	500,00 €
■ veroton hinta 500 € - (500 € x 14/114)	438,60 €
■ vero 500 € x 14/114	61,40 €

VERON SUORITTAMISPAIKKA

- Myyntimaalla määritellään se maa, johon arvonlisävero maksetaan
- Jos myyntimaa on Suomi, maksetaan vero tänne, muutoin ei
- Pääsääntö yksityishenkilöille tapahtuvassa myynnissä - myyjän maahan (AVL 65 §)
- Pääsääntö elinkeinonharjoittajien välisessä kaupassa – ostajan maa (AVL 66 §)
- Näiden lisäksi on paljon erityisiä myyntimaasäännöksiä

YLEISEN MYYNTIMAASÄÄNNÖKSEN PIIRIIN KUULUVIA PALVELUITA

- Opaspalvelu (24 %)
- Ohjelmapalvelu (24 %)
- Liikuntapalvelu (10 %)
- Matkatoimistopalvelu (matkapaketin alihankintapalvelut) (24 %)
- Välityspalvelu
- HUOM! Kun myydään ulkomaiselle elinkeinonharjoittajalle vero maksetaan ostajan maahan/muut paitsi matkatoimistopalvelu (ns. käännetty verovelvollisuus)

ERITYISIÄ MYYNTIMAASÄÄNNÖKSIÄ

- Majoitus – se maa, missä majoituspaikka sijaitsee
- Kuljetus – se maa, jonka alueella kuljetus tapahtuu
 - Poikkeus – suorakuljetus ulkomaille – on 0 %:n verokantaista koko kuljetuksen osalta, jos välillä ei pysähdytä esim. yöpymään
- Kulttuuri-, viihde, messu- (lippu, naulakkomaksut) ym. palvelut - tapahtuman sijaintipaikka

MATKAPAKETTIEN MYYNTI

- Jos elinkeinonharjoittaja myy matkapaketeiksi katsottavia kokonaisuuksia, tulee siitä matkanjärjestäjä
- Matkapaketti on
 - Kuljetus + majoitus
 - Kuljetus tai majoitus + muu olennainen matkailupalvelu
- Käsitelmäärittely poikkeaa osin matkapakettilainsäädännön mukaisesta
 - Kuljetusvälineen vuokrausta ei katsota arvonlisäverotuksessa yhdeksi perusmatkapalveluksi
 - välitetyistä palveluista ei muodostu arvonlisäverotuksen näkökulmasta marginaaliverotettavaa pakettia
 - Paketiksi voidaan arvonlisäverolain näkökulmasta katsoa myös päivämatkat, jos yritys on luokiteltu matkanjärjestäjäksi

MITÄ SEURAA, JOS KYSEESSÄ PAKETTI

- Matkapakettien myyntiin sovelletaan marginaaliverotusmenettelyä, kun
 - Pakettiin kuuluvat palvelut on ostettu toiselta yritykseltä
 - Ne myydään eteenpäin omissa nimissä
 - Palvelut luovutetaan ostajalle Suomessa tai jossakin muussa EU-maassa
- Marginaaliverotusta sovelletaan myös matkanjärjestäjän omissa nimissään edelleenmyymiin kuljetus- ja majoituspalveluihin
- Marginaaliverotusta sovelletaan myös päivämatkoihin, jos yritys on luokiteltu matkanjärjestäjäksi
- Matkatoimistopalvelut ovat 0 %:n verokannan alaisia,
 - Jos ne luovutetaan asiakkaalle EU:n ulkopuolella
- Matkanjärjestäjän itsensä tuottamien palvelujen myynti yleisten verokantojen piirissä
- Matkanjärjestäjä voi myös välittää palveluita paketin ohella

MARGINAALIVERON LASKENTAKAAVA

- Majoitus- ja safaripalvelun ostohinta 200 € (alv 10 %) ja matkanjärjestäjän myyntihinta 300 €
- Voittomarginaali on $300 \text{ €} - 200 \text{ €} = 100 \text{ €}$
- Veron peruste on $100 \text{ €} - (100 \text{ €} \times 24/124 = 19,36 \text{ €}) = 80,64 \text{ €}$
- Tilitettävän veron määrä on $24 \% \times 80,64 \text{ €} = 19,36 \text{ €}$

ESIMERKKI

- Marginaaliverotuksessa vain saadusta katteesta tilitetään 24 %:n vero
- Marginaalivero vain pakettiin elinkeinonharjoittajilta ostetuista, pakettiin kuuluvista alihankintapalveluista ja erillisistä majoitus- ja kuljetuspalveluiden edelleen myyneistä (nimitetään matkatoimistopalveluksi)
- Jos paketissa myös itse tuotettuja osia - vero yleisen menettelyn mukaan
- Paketissa toisilta ostettuja palveluja:
 - Kuljetus bussilla Helsinki- Turku – marginaaliveron piirissä
 - Moottorikelkkasafari – marginaaliveron piirissä
 - Illalliset – marginaaliveron piirissä
- Lisäksi paketissa majoitus myyjän omistamassa mökissä – alv 10 %
- Matkanjärjestäjä voi, kuten edellä ilmeni, myös välittää palveluita

MATKANJÄRJESTÄJÄN VAIHTOEHTOJA MYYNTITAVAN OSALTA

- Yksittäisten palvelujen välitys
 - välitettyjen palvelujen myynti yleisillä verokannoilla ja myyntimaasäännöksillä
 - välitysmyyntin verokannat 24/0 %
- Yksittäisten palvelujen omissa nimissä myynti
 - kuljetus ja majoitus välitysmyyntissä
 - muut yleisten verokantojen ja myyntimaasäännösten mukaan
- Paketointi
 - marginaalivero alihankintapalvelujen myyntin osalta
 - itse tuotettujen palvelujen myynti yleisten verokantojen ja myyntimaasäännösten mukaan

LASKUMERKINNÖISTÄ

- laskun antamispäivä, juokseva tunniste, myyjän arvonlisäverotunniste
- ostajan arvonlisäverotunniste, kun on kyse käännetystä verovelvollisuudesta tai tavaroiden yhteisömyynnistä
- myyjän ja ostajan nimi ja osoite
- tavaroiden määrä ja laji sekä palvelujen laajuus ja laji
- tavaroiden toimituspäivä, palvelujen suorituspäivä tai ennakkomaksun maksupäivä
- veron peruste verokannoittain, yksikköhinta ilman veroa sekä hyvitykset ja alennukset, jos niitä ei ole huomioitu yksikköhinnassa
- verokanta
- suoritettavan veron määrä
- merkintä myynnin verottomuudesta tai viittaus arvonlisäverolain tai arvonlisäverodirektiivin kyseiseen säännökseen
- merkintä ostajan verovelvollisuudesta ”käännetty verovelvollisuus, arvonlisäverodirektiivi 44 art.” tai vastaava muun kielinen ilmaus. Ruotsiksi merkintä on ”omvänd betalningsskyldighet mervärdesskattedirektivet 44 art” ja englanniksi ”Reverse charge, VAT Directive art 44.”
- merkintä ”voittomarginaalijärjestelmä-matkatoimistot” Ruotsiksi merkintä on ”Vinstmarginalbesskattning för resebyråer” ja englanniksi ”Margin scheme - Travel agents”.